

FISKEVÅRDSSEMINARIUM

*Landskapets
fastighetsverk*

Mariehamn den 28 mars 2018

KVÄLLENS AGENDA

1. Välkomstord
2. Från förvaltare till utvecklare, Roger Nordlund
3. Gutorps fiskevårdsprojekt, projektledare Linda Sundström
4. Leader projektstöd för fiskevård, projektledare Alexandra de Haas
5. FLAG, fiskets lokala aktionsgrupp, ordförande Peter Selander
6. Fastighetsverkets utökade övervakning, Stefan Rumander
7. Lagstiftning, regelverk och vägen framåt, Tom Karlsson
8. Fastighetsverkets målsättning
9. Diskussion – nästa steg

KORT OM FASTIGHETSVERKET OCH VÅR ROLL I SAMHÄLLET

FASTIGHETSVERKET I KORTHET

- Bildat 1.1.2016 genom hopslagning av olika enheter inom landskapsregeringen
- Ska verka enligt företagsekonomiska principer
- Ca 50 anställda
- 20 miljoner euro i omsättning
- 150 000 m² fastighetsyta
- 3,4 % av Ålands landareal
- **26 % av Ålands vattenområden**
- Kärnverksamhet att förse förvaltningar och myndigheter med deras fastighetsbehov samt sköta om kulturhistoriska byggnader och naturreservat.
- Aktiv avyttring av icke kärnverksamhet

FASTIGHETSVERKET OCH FISKE

- Tillståndsgivning och hantering av licenser för yrkesmässigt fiske
- Försäljning av burrettigheter för kräftfiske
- Fiskekortsförsäljning och övervakning av landskapets vatten
- (Lagstiftning och tillsyn hanteras av fiskeribyrån vid landskapsregeringen)

→ För få fiskekort säljs, både till ålänningar och turister

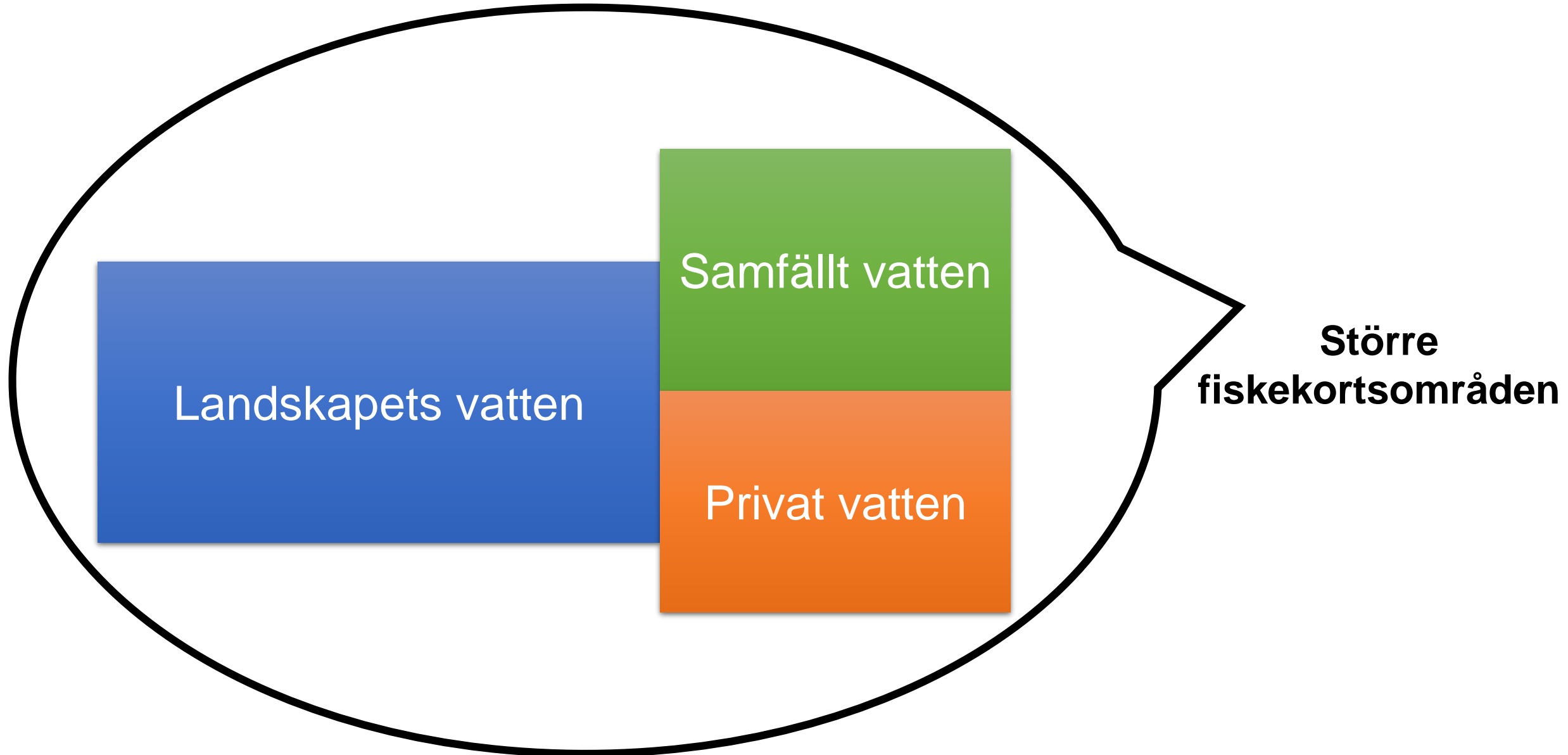
→ För svag övervakning på landskapets vatten

→ Varierande utveckling för fiskebestånd, Gutterorp tidigare ifrågasatt

→ Många och splittrade aktörer inom fiske-Åland. Landskapet som stor vattenägare bör ta ledartröjan och se vad som kan förbättras.

VISION OCH MÅLSÄTTNING FÖR ÅLANDS BÄSTA

FRÅN FÖRVALTARE TILL UTVECKLARE

(ROGER NORDLUND)

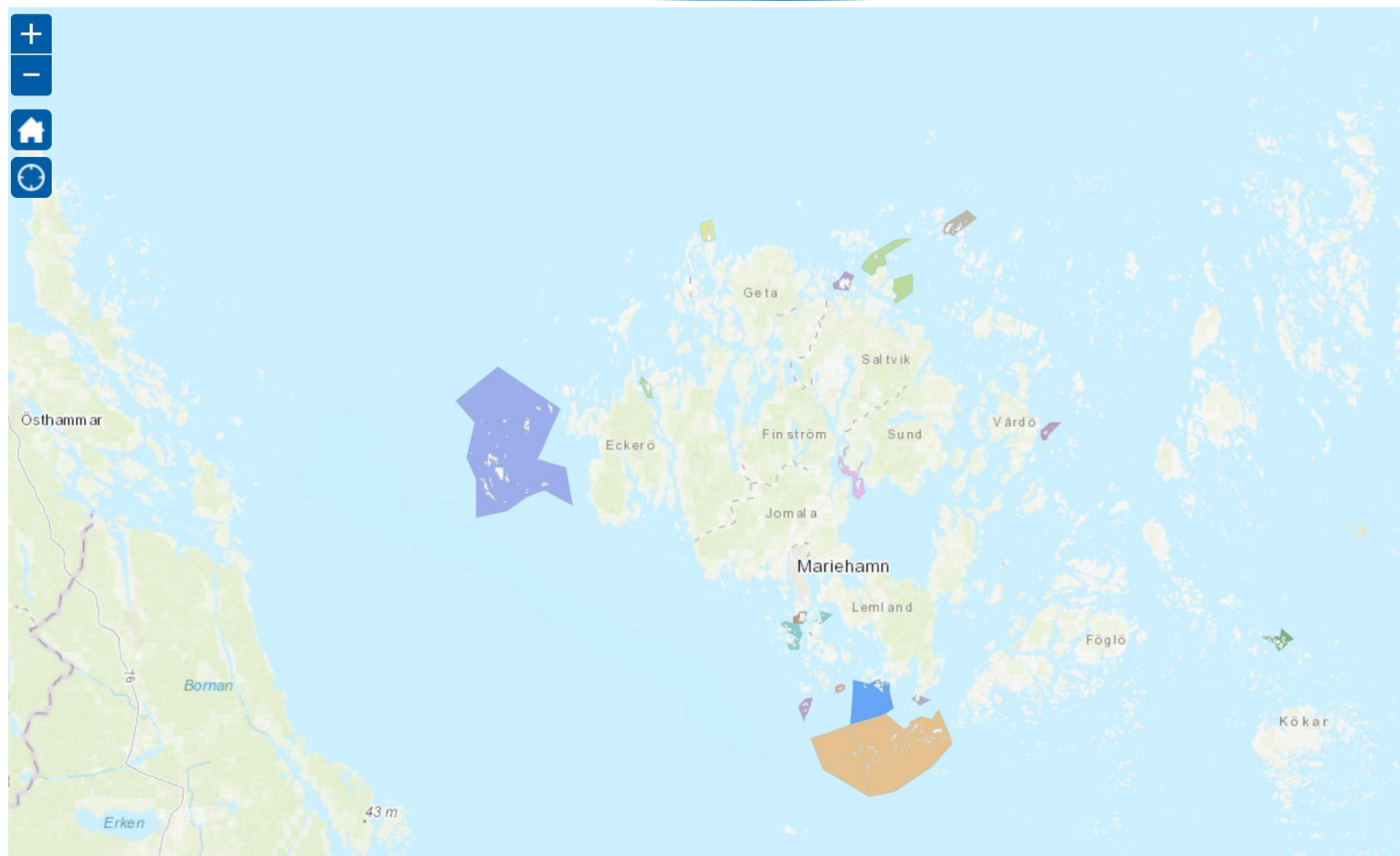

LANDSKAPETS
Fastighetsverk

Från förvaltare till ledande utvecklare

Fastighetsverkets fiskekortsområden

VISIONEN – växer fram vintern/våren 2018

Fastighetsverket är den största ägaren av de åländska naturresurserna och har stor utvecklingspotential för fiske- jakt- och naturturism

Förvaltare > Utvecklare > Leading position

● Pådrivande för utvecklingen

● Resurs som ska medverka till lokal ekonomisk utveckling

● Ledande (störst) + kompletterande resurs & god samarbetspartner

MÄTBARA MÅL

X antal sportfiskare/år

X samhällsekonomiska effekter totalt och lokalt

X utplantering – fiskestammarnas utveckling

Varumärket – profilens utveckling

ÅSUB och Fiskeribyrån

SÄLJA IN – intern marknadsföring

Acceptans och förståelse hos

- ▶ Personalen
- ▶ Lokalbefolkningen – respektera olika värden
- ▶ Ägarna, politikerna

UTVECKLINGSARBETE / Arbetsgrupper

Identifiera behovet av olika arbetsgrupper samt kompetenser som behöver ingå i utvecklingsarbetet

FINANSIERING / RESURSER

Alternativa möjligheter

- ▶ Egen finansiering / investeringar
- ▶ Externa inkomster / försäljning / hyror / fiskekort o liknande
- ▶ Samarbetspartners
- ▶ EU - projektfinansiering

FISKE

JAKT

NATUR
TURISM

ARBETSPLAN

1. SPORTFISKE – den blå linjen
2. NATURTURISM – den gröna linjen
3. JAKT – den orange linjen

LANDSKAPETS
Fastighetsverk

SPORTFISKE – Arbetsplan för den blå linjen

1. Fiskevård

- ▶ "Low hanging fruits"/snabba synliga fiskevårdsåtgärder
- ▶ Strategiska / långsiktiga insatser på naturens egna villkor > naturlig reproduktion
- ▶ Samverkan med Guttorps projektledare för fiskevård

SPORTFISKE – Arbetsplan för den blå linjen

2. Förbättrad tillgänglighet

- ▶ Marknadsföring av befintliga områden
- ▶ Informationsmaterial

3. Samarbeten

- ▶ Analysera vilka gränssnitt som finns > risker, svårigheter, möjligheter

SPORTFISKE – Arbetsplan för den blå linjen

4. Inventering av möjliga EU-projekt / Central Baltic

5. Intern marknadsföring

- ▶ Personalförståelse för visionen, rollen och målbilden

SPORTFISKE – Arbetsplan för den blå linjen

6. Regler

- ▶ Utbildning och övervakning
- ▶ Informationsmaterial

SPORTFISKE – Arbetsplan för den blå linjen

7. Igenkänningsfaktor

- ▶ Nätverk med Sverige och Finland för att besökarna så långt som möjligt ska känna igen sig – vara trygga och veta vad man kan/inte kan göra

SPORTFISKE – Arbetsplan för den blå linjen

8. Identifiera nyckelpersoner

- ▶ Internt och externt som behöver göras delaktiga för att få en positiv utvecklingsmiljö

9. Skapa förståelse för samverkan

- ▶ Sportfiske + Fritidsfiske + Yrkes-/binäringsfiske

SPORTFISKE – Arbetsplan för den blå linjen

10. Mediabearbetning

- ▶ Nyckelpersoner
- ▶ Informationspaket
- ▶ Intressanta case / pilotprojekt

SPORTFISKE – Arbetsplan för den blå linjen

11. Studieresor & seminarier

- ▶ Kunskapsinhämtning
- ▶ Utbyte och samarbete över gränserna

Trender

Trender talar för naturupplevelser i Sverige

Natur- och ekoturism

- ▶ Visit Sweden satsar på hållbar natur- och ekoturism på landsbygden så att Sverige kan dra nytta av en ökande efterfrågan på naturnära semesterupplevelser.
- ▶ Sveriges regering har gett Visit Sweden extra resurser för att öka kännedomen om Sverige som naturdestination på en global marknad. Den ökade satsningen påbörjades under 2015 och har formerats i programmet "Hållbar natur- och ekoturism på landsbygden".

FISKEVÅRD

- ▶ **Strategiska utplanteringar**
 - ▶ - behovsprövade
 - ▶ - för att främja samarbete
- ▶ **Guttorps fiskevårdsprojekt i kombination med Fiske leader är bra på gång när det gäller restaurering av de inre vikarna och vattnen runt Åland**
- ▶ **Fastighetsverket tar en kompletterande och utvecklande roll, se nästa bild**

YTTRE SKÄRGÅRDEN

- ▶ **Målsättningen är att göra Åland större** (eller egentligen så stort som det tidigare varit) genom att försöka återutplantera på några provområden i yttre skärgården
 - ▶ Björkör
 - ▶ Idskär

STÖRRE FISKEKORTSOMRÅDEN

- ▶ ● Egna ● Delägda ● Privata
- ▶ Utplanteringar av fiskyngel kan vara morot
- ▶ Hjälp med marknadsföring, försäljning och övervakning
- ▶ Aktuella områden
 - ▶

TILLGÄNGLIGHET/FUNKTIONSHINDRADE

- ▶ Fiskeplatser som är tillgängliga med rullstol
- ▶ Sjösättningsramper som underlättar för funktionshindrade
- ▶ Prästö-Bomarsund – goda förutsättningar

- ▶ ”Enkelt avhjälpna hinder”
- ▶ ”Tillgänglighetstänket bör vara naturligt med i all planering”
- ▶ Växande målgrupp

PRÄSTÖ-BOMARSUND

- ▶ **Prästö-Bomarsund är ett område som Fastighetsverket är huvudägare i**
- ▶ **Lättillgängligt och belägen i en historiskt mycket intressant omgivning**
- ▶ **Bra basstruktur i form av ordnad förvaltning, goda fiskevatten och service på området**
- ▶ **Befintliga vandringsstigar kan utvecklas och nyttjas också för landfiskare**
- ▶ **Finns förutsättningar att skapa fiskemöjligheter också för funktionshindrade**

LANDSTIGNINGS OCH RASTPLATSER

- ▶ Finns behov av att skapa ett antal strategiskt placerade landstignings och rastplatser på av Fastighetsverket förvaltade holmar
- ▶ Underlättar för sportfiskegrupper – men också för andra som vill uppleva skärgårdsmiljön
- ▶ Bättre säkerhet samtidigt som det ger möjlighet till en bättre helhetsupplevelse för våra gäster
- ▶ Kan vara ett Leader projekt

REGLER OCH ETIK

- ▶ **Svenska Sportfiskarnas etiska regler bör tillämpas även på Fastighetsverkets vattenområden**
- ▶ **Minimimått enligt landskapsregeringens beslut**
 - ▶ Lax 60 cm
 - ▶ Havsöring 50 cm
 - ▶ Gädda 55 cm - En matfisk per dag och fiskare
 - ▶ Gös 37 cm
 - ▶ Braxen 42 cm
 - ▶ Sik 35 cm - Minimimått på Abborre bör diskuteras

Sportfiskarnas etiska regler

Sportfiske är fiske med spö eller handlina, bedrivet för nöje och rekreation. Det bedrivs på ett sådant sätt att fiskaren hela tiden har kontroll över fiske och fångst.

Sportfiskaren ska:

alltid verka för försvar av natur och miljö samt efter bästa förmåga stödja allt arbete till skydd för och förbättring av fiskebestånden genom aktiv fiskevård

före fisket skaffa sig kännedom om, och under fisket respektera gällande bestämmelser såsom fredningstider, fredningsområden, minimimått samt ömtålig natur

alltid förvärva erforderliga tillstånd till sportfiske

använda de ur sportmässig synpunkt lämpligaste redskapen, hålla dem i gott skick samt nyttja dem med det kunnande och omdöme som krävs för att fisken inte ska vållas onödig skada, så att den fisk som ej får eller skall behållas kan släppas tillbaka med bästa möjliga utsikter till överlevnad

omedelbart avliva fångad fisk som skall behållas

hantera de använda redskapen på ett sportfiskemässigt sätt och eftersträva principen: en fiskare - ett spö - en lina

aldrig fånga mer fisk än den fiskande själv kan förbruka samt aldrig sälja sin fångsteller på annat sätt fiska i vinstsyfte

bedriva sportfisket med hänsynstagande till såväl yrkesfiskets som det traditionella, legala husbehovsfiskets behov och redskap

genom ett kunnigt, sportsligt och hänsynsfullt fiske stärka sportfiskets anseende samt verka för kännedom om såväl sportfiskets rekreativa värden som de förpliktelser dess utövare har mot natur och miljö

alltid hålla naturen ren

ÖVERVAKNING OCH TILLSYN

- ▶ Fastighetsverket har utsett övervakare för olika områden för 2018
- ▶ Samverkan med landskapets fiskeribyrå, gränsbevakningen och lokala fiskelag
- ▶ Intensivare övervakning på områden där överträdelser och störningar förekommit
- ▶ Information om vilka regler som gäller och vilka rättigheter vattenägare har
- ▶ Utbildning för fiskeövervakare i samarbete med andra intressenter

MARKNADSFÖRING

- ▶ Deltar i Ålandsbroschyren Travel Magazine
- ▶ Sportfiskemässan i Stockholm
- ▶ Fiskekortskartan
- ▶ www.kalakortti.com
- ▶ Visit Åland

VATTENÄGARFÖRENING

- ▶ Bildas i syfte att tillvarata vattenägarnas intressen samt för att formulera gemensamma regler och policies
- ▶ Viktig remissinstans vid en framtida revidering av fiskerilagstiftningen

GUTTORPS FISKEVÅRDSPROJEKT

(LINDA SUNDSTRÖM)

Projekt fiskevård

**Beståndsvårdande åtgärder för fisk – restaurering
av lekomyråden med fokus på ökad reproduktion**

Projektet

Fiskevård = samlade benämningen på åtgärder som syftar till ett uthålligt nyttjande av fiskbestånden

- Utfärda bestämmelser för fisket + uppföljning
- Restaurera viktiga levnadsmiljöer
- Förbättra vattenkvalitén
- Utplantering av fisk/kräftor

Projektet

Samarbete mellan Ålands fiskodling och Ålands fiskevårdsförening
Europeiska havs- och fiskerifonden

Arbete:

- Kartering av lekområden och restaureringsbehov över Åland
- Egentliga åtgärder
- Handbok

Nätverk och samarbete genom kunskapsutbyte och utförande av fysiska åtgärder

Vattenförbättring, biotopvård, ökad biodiversitet, fiske, jakt och annan rekreation

Den idealiska lekviknen

- Grunda och varma områden
 - Temperatur: 6-14 grader
- Vegetation
 - Lekhabitat för vuxen fisk att lägga rommen på
 - Skydd för både rom och nykläckta yngel
- Mat för fiskyngel
 - Produktiva områden
- Naturliga produktionen hög:
 - 1 hektar kan producera 10.000 abborrar, 2000 gösar, 1000 gäddor

Den idealiska lekviknen

Problematik

- Landhöjning
 - Tillgång
 - Vattenstånd
- Övergödning
- Igenväxning
- Mänsklig verksamhet

Den idealiska lekvikens

Åtgärder – öka rekryteringen

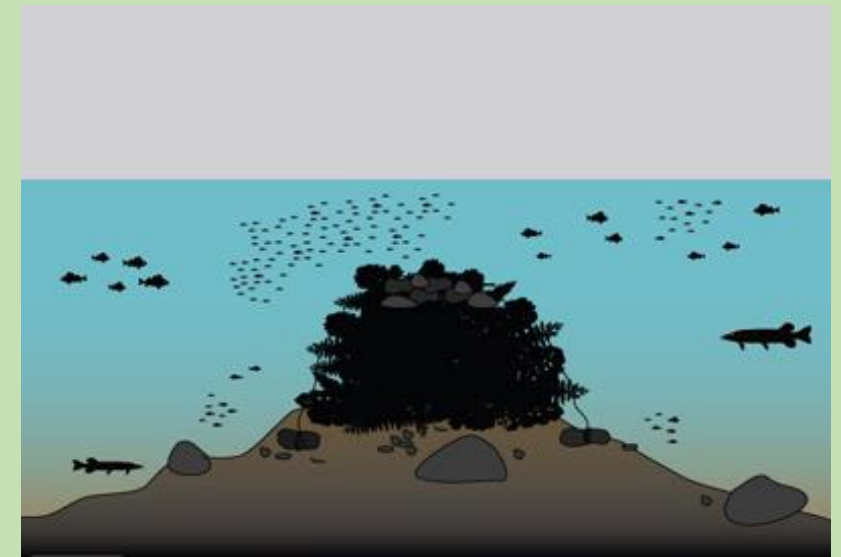
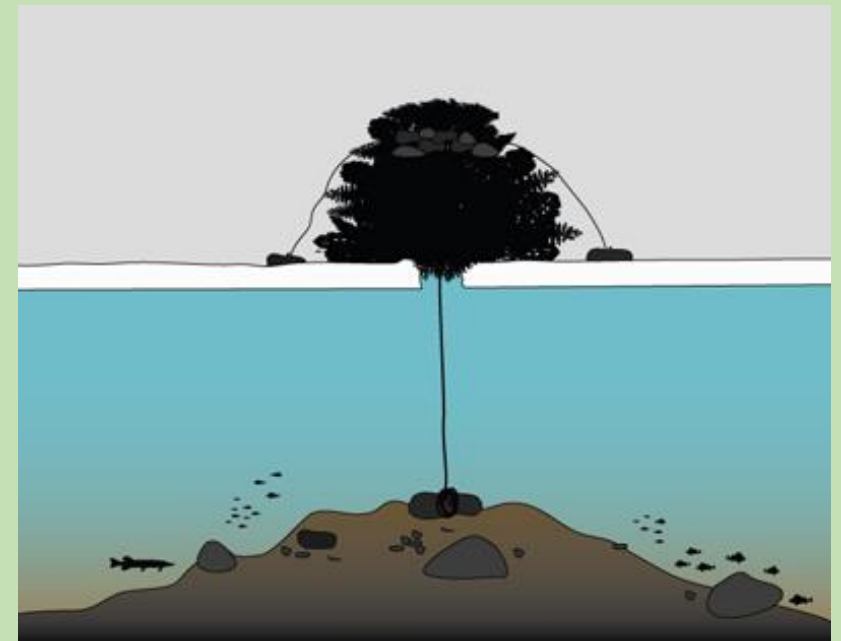
- Skydd av viktiga områden
 - Båttrafik, byggnationer, muddring
 - Negativa effekter genom ökad grumlighet
 - Vegetationen: utbredning, djupfördelning och samhällsstruktur
 - Fredningsområden och fiskefria områden
 - Fiskefritt: 5 år i Stockholms skärgård ledde till ökning av gös och gädda, både antal och storlek

Den idealiska lekvikens

Åtgärder - Öka rekryteringen

Restaurering

- Nya strukturer - risvasen
 - Direkt ökning av både abborr- och gös rom + andra arter
 - Skydd för småfisk och yngel (gädda)
 - ”stor fisk” ökar p.g.a. ökad föda runt vasen
- Vegetationsrensning (med måtta!) – vassklippning
- Betande djur – strandängar

www.rekofiske.se/bygga_vase

Den idealiska lekvikens

Åtgärder – minska mortaliteten

- Begränsa predatorer – säkerställa tillgången på lekfisk
 - Människan
 - Redskapsbegränsningar och fångstbegränsningar
 - Catch and release
 - säl, skarv
 - Spigg!?

Vandrande fisk

- Över 40 % av gäddorna i Östersjön kan härstamma från sötvattensmiljöer
 - koppling mellan öppet vatten och sötvattenssystem
- Starkt homing beteende
 - dvs. Söker sig tillbaka till samma område som de föddes i eller har tidigare lekt i
 - Punktinriktade åtgärder

Vandrande fisk

Åtgärder

- Vandringsbart vattendrag
 - Rensa vattendraget på vandringshinder
 - Utjämning av höga fall
 - Strömningshastigheter
 - Skugga / Skydd för vandrande fisk
 - Viloplatser
- Naturlig meandring av vattendrag

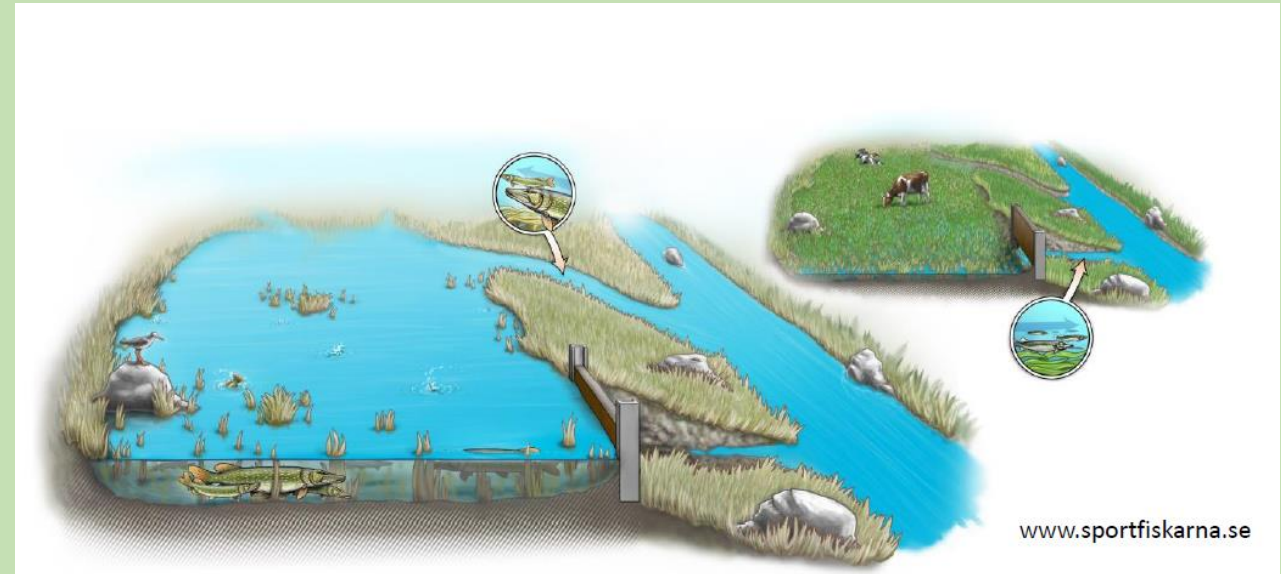
Vandrande fisk

Åtgärder

- Skapa lektytor och vattenmagasin
 - Strandängar
 - Våtmarker – ”Gäddfabriker”
 - 25 000 yngel / hektar
 - Rätt konstruerad
 - Multifunktionalitet: biodiversitet, jakt, vattenförbättring etc.

Projekt restaurering Hemmesta sjöäng

www.sportfiskarna.se

Vad ska vi göra?

- Skydda viktiga områden
- Restaurera lekområden
- Säkerställa tillgången på lekfisk

Tack!

Linda Sundström

LEADER PROJEKTSTÖD FÖR FISKEVÅRD

(ALEXANDRA DE HAAS)

LOKALKRAFT LEADER ÅLAND

VAD ÄR LEADER?

Arbetsmetod inom EU sedan 1991

Förkortning på franska som betyder:

"samverkande åtgärder för att stärka landsbygdens ekonomi"

Lokalt ledd utveckling

Nerifrån-upp

Samverkan

Nytänkande

Öppenhet & överförbarhet

Över femtio leaderområden i Finland

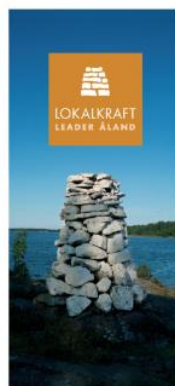
LEADER PÅ ÅLAND 2014-2020

STRATEGI FÖR LEADER PÅ ÅLAND 2014-2020

- Landsbygdsutvecklingsprogrammet för Åland 2014-2020
- EU:s jordbruksfond för landsbygdsutveckling
- 1,294 000 euro till projekt

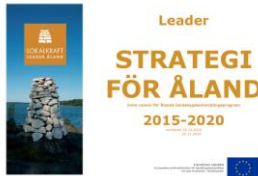
STRATEGI FÖR ETT HÅLLBART FISKEÅLAND 2014-2020

- Det operativa programmet för fiskerinäringen 2014-2020
- EU:s havs- och fiskerifond
- 510 000 euro till projekt

TVÅ LOKALA AKTIONSGRUPPER

DEN LOKALA AKTIONSGRUPPEN (LAG)

- Tredje, privat och offentlig sektor

- Behandlar **leaderprojekt** ca 3-4 ggr/år

FISKETS LOKALA AKTIONSGRUPP (FLAG)

- Tredje, privat och offentlig sektor

- Behandlar **fiskeleaderprojekt** ca 3 ggr/år

LAG

18 personer

Arbets-
utskott

Arbets-
utskott

Arbets-
utskott

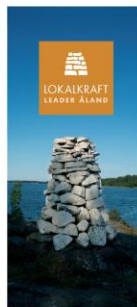
FLAG

15 personer

Arbets-
utskott

EXEMPEL PÅ PROJEKT

- Restaurering eller iordningsställande av lek- och uppväxtområden för fisk
- Åtgärder för förbättrad fisk- och havsmiljö
- Fiskevårdsplaner i syfte att underlätta ägarförvaltning
- Kunskapsutbyten och kompetensutveckling
- Sprida kunskapen om fiskerinäringen, havsmiljön eller kulturarvet
- Samarbete för optimal vattenförvaltning
- Tillgänglighet till vatten och fiskeupplevelser
- Fisketurism och upplevelser

- Öppna landskap och ökad biologisk mångfald t.ex. genom lövängar och strandängar, naturbeten
- Miljöförbättrande åtgärder, t.ex. våtmark, miljödammarna, tvåstegsdiken
- Öka kunskap och engagemang om miljö

ALLMÄNNYTTA – KOSTNADSEFFEKTIVITET - FÖRANKRING - EFTERLEVNAD

ANSÖKNING

- Registrerad organisation med FO-nr
- Projektbudget och projektplan
- Protokollsutdrag och intyg
- Alla kostnader inom projektiden
- Stöd fås mot redovisning, förskott möjligt
- Dokumentation under projektets gång
- Aktionsgruppen behandlar (LAG / FLAG)
- Ålands landskapsregering: teknisk kontroll

PROJEKTANSÖKNINGAR

BEHANDLAS 2018:

Leaderprojekt:

8 mars

14 juni

1 november

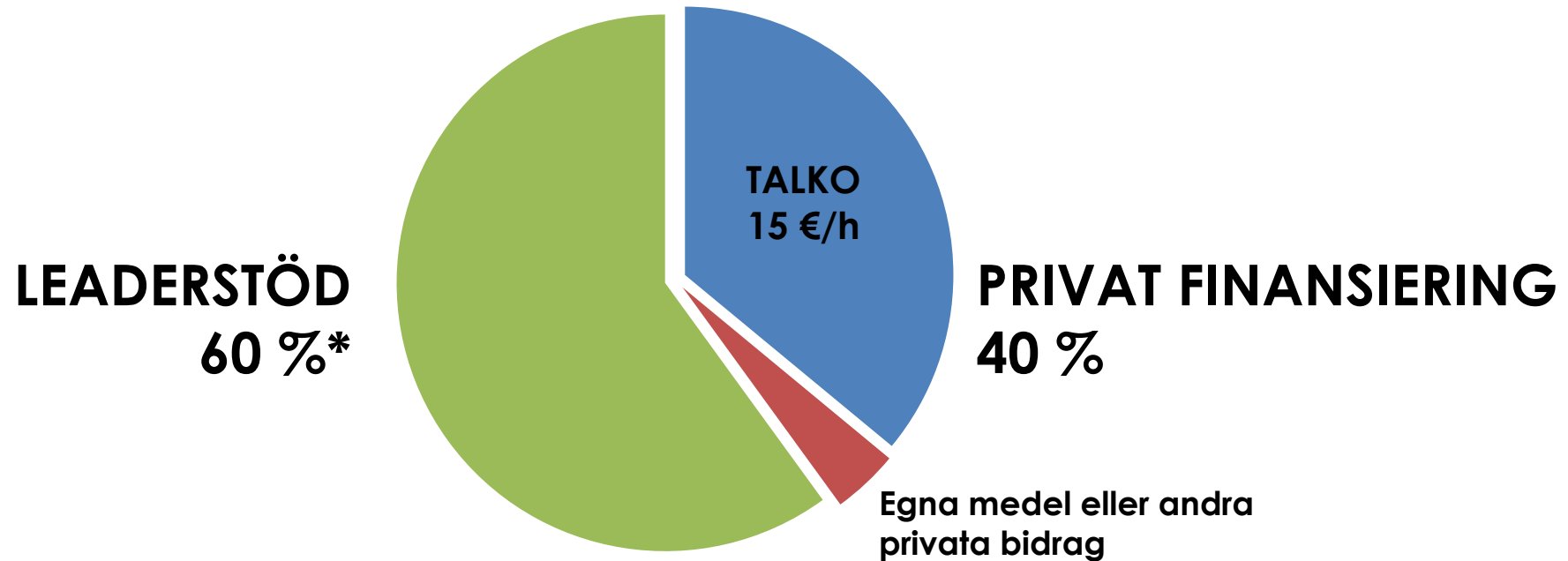
Fiskeleaderprojekt:

28 februari

29 maj

17 oktober

PROJEKTFINANSIERING

* 80 % för projekt som får höga poäng i urvalskriteriebedömningen, motiveras skilt i ansökan

KONTAKT

WWW.LEADER.AX

info@leader.ax, 0457 34 50 450

Projektkoordinator:

ALEXANDRA DE HAAS

Ordförande för styrelse och LAG: **TAGE ERIKSSON**

Ordförande för FLAG: **PETER SELANDER**

FLAG ARBETSUTSKOTT

DAVID STÅHLMAN
KRISTIAN PACKALÉN
LUKAS SANDBERG
FREDRIK LUNDBERG
PETER SELANDER
RIKARD SUNDELIN
ROGER NORDLUND
ROSITA BROSTRÖM

FLAG, FISKETS LOKALA AKTIONSGRUPP

(PETER SELANDER)

FASTIGHETSVERKETS UTÖKADE ÖVERVAKNING

(LEIF KARLSSON, STEFAN RUMANDER)

UTÖKAT SAMARBETE MED GRÄNSBEVAKNING

Gäller primärt
övervakning av
lagstiftning
(redskap, fredningstider,
fångstredskap).

LANDSKAPETS
Fastighetsverk

UTÖKAD NÄRVARO → BÄTTRE KULTUR

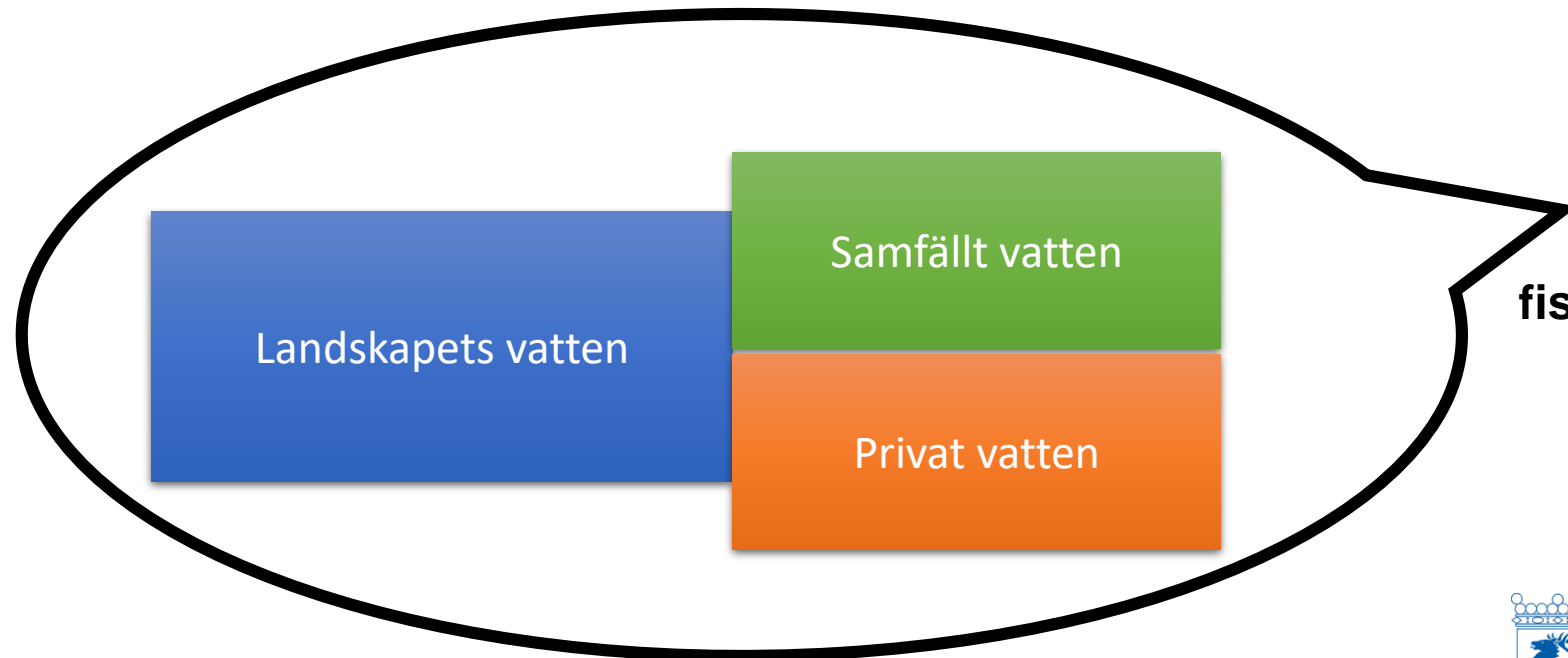

Område	Namn / signum
Styrsö	Henrik Bertell
Nätö-Jungfruskär	Jan Eriksson
Stora Båtskär	Jan-Peter Luotomäki
Stora Lökskär	Kaj Porko
Rödhamn	
Björkör	Kaj Porko
	Henrik Bertell
Herrö	Jan Eriksson
	Jan-Peter Luotomäki
Borgö	Stig Mattsson
Svartnö-Kaja	Henrik Bertell
Signilskär	Lars Berthén (ev Eckerö båtförening)
Idskär	
Flatö	Ulf Fellman
Boxö I & II	
Kråkskär-Pargrund	Johan Mörn
Skåklubbarna	Lars Berthén
Östra Långskär	Stig Åkerström
Kastelholm	Bror-Yngve Johansson / Eva-Len Mattsson

FASTIGHETSVERKETS VISION OCH MÅLSÄTTNING

FASTIGHETSVERKETS MÅLSÄTTNING

- Respekt för såväl fisken som vattenägandet (kultur)
- Stärkt fiskstam, vara en god vattenägare
- Mer intäkter genom fler sålda fiskekort
- Övervakning grund för utökade samarbeten mellan vattenägare

**Större
fiskekortsområden**

TILLSYN

(TOM KARLSSON)

Fiskeövervakning

och lite övrigt

Vilka vattenområden finns det?

Vem förvaltar vattenområdena?

Vems är fiskerätten?

Vem övervakar?

Hur skall man övervaka? Vilka rättigheter har man?

Vad göra med eventuellt omhändertaget gods?

Vattenområden

☐ Landskapets vattenområden

- Landskapets allmänna vatten
 - Vattenområden utanför byarågång
- Landskapets enskilda vatten
 - Vattenområden underlydande landskapsägda enskilda fastigheter, t.ex. Signilskär i Eckerö

➤ Privata vatten

- Privata enskilda vatten
 - Skiftade vatten
 - Vatten underlydande ett fastighetsnummer
- Privata samfällda vatten
 - Byasamfälligheter
 - Mellan byns fastigheter gemensamt ägt vatten
 - Under ordnad förvaltning, fiskelag eller samfällighet
 - Utan ordnad förvaltning
 - Gårdssamfälligheter, skiftade hemman där vattnet är gemensamt
 - Oftast utan ordnad förvaltning

Förvaltning

☐ Landskapets vatten

- Landskapets allmänna vatten
 - Förvaltas av landskapsregeringen
- Landskapets enskilda vatten
 - Förvaltas av landskapets fastighetsverk

➤ Privata enskilda och samfälliga vatten

- Enskilda vatten
 - Förvaltas av fastighetsägaren (-ägarna)
- Samfälliga vatten under ordnad förvaltning
 - Förvaltas av delägarna genom fiskelag eller samfälligheter
 - Beslutande organ är årsstämman
 - Beslut fattas med majoritetsbeslut
- Samfälliga vatten utan ordnad förvaltning
 - Förvaltas av delägarna, beroende av konsensus

Fiskerätt

- Rätten till fiske i allmänt vatten regleras i LL om fiske, § 2.
- Inom allmänt vattenområde har den som är stadigvarande bosatt i landskapet rätt att fiska.
- Rätten till yrkesfiske begränsas till personer som uppfyller kraven för egentlig yrkesfiskare ($\geq 30\%$ av inkomsterna från fiske) och binäringsfiskare ($\geq 15\%$ av inkomsterna från fiske).
- Medborgare i de nordiska länderna har rätt till husbehovs- och fritidsfiske.
 - Förslag att ändra skrivningen till att "alla har rätt till fritidsfiske med handredskap oberoende av hemort".
 - Fungerar redan i praktiken efter principbeslut i LR.

☐ Fiske på landskapets enskilda vatten

- Fiske är tillåtet med tillstånd från landskapets fastighetsverk.
- Yrkesfisketillstånd med nät
 - beviljas på ansökan för ett år i sänder,
 - i första hand till egentliga yrkesfiskare, i andra hand till binäringsfiskare därefter till övriga i fiskarregistret införda.
- Fiskekort för fritids- och husbehovsfiske för på Åland fast bosatta.
 - Årsfiskekort (1.1-31.12), handredskap (+ 60 m nät).
- Tillstånd för fritidsfiske för besökare
 - Fiskekort, 1-, 2- och 7-dagars
 - Handredskap

➤ Fiske på privata enskilda och samfälliga vatten

➤ Enskilda vatten

- Fiskerätten tillkommer vattenområdets ägare
- Fisket kan ske obegränsat inom vad lagen medger
- Ensam ägare kan utge fiskerätten till vem han vill
- Om det finns fler än en ägare skall alla samtycka till att fiskerätten överlåts

➤ Samfällda vatten under ordnad förvaltning

- Fiskerätten tillfaller delägarna gemensamt.
- Fisket utövas enligt gemensamma regler.
 - Fisket regleras i fiskelagets/samfällighetens stagar och genom stämmobeslut.
 - Kan vara strängare än vad lagen stadgar men inte friare.
- Fiskerätten eller delar av den kan överlåtas efter majoritetsbeslut.

➤ Samfällda vatten utan ordnad förvaltning

- Fiskerätten tillkommer vattenområdets delägare gemensamt.
- Fiskerätt kan inte överlåtas utan samtliga delägares medgivande.
- Delägares fiske kan ske obegränsat inom vad lagen medger.

Vissa i lagen inskrivna rättigheter till fiske

- Inom kommuns vattenområde (kommungräns) är envar som är bosatt i kommunen berättigad att idka mete.
 - Vad som avses med mete regleras i LF om fiske, § 3.
- Likaså är envar i kommun bosatt berättigad att bedriva fiske med raka skötar.
- Inom by bosatt har rätt till fiske med s.k. krokskötar.
- Invånare i by som inte tillhör fiskelaget har rätt att erhålla särskilt tillstånd att inom anvisat område bedriva husbehovsfiske på sådant sätt som fiskelagsstämman årligen besluter. För detta är man pliktig att i relation ersätta kostnader för fiskevattnets vård.

Övervakning

☐Landskapets allmänna vatten

- Övervakas av landskapsregeringen, fiskeribyrån.
- Övervakningen är i sin helhet inriktad mot eventuellt olagligt fiske, brott mot stadgarna i den nationella fiskerilagstiftningen samt EU-lagstiftningen.
- Landskapsmyndigheterna kan i enlighet med presidentens överenskommelseförordning begära handräkning av gränsbevakningen.

☐ Landskapets enskilda vatten

- Övervakas av fastighetsverket och av dem utsedda kontrollanter.
- Övervakningen omfattar rätten till fiske.
 - eventuellt olovligt fiske (tjuvfiske)
- Övervakningen skall även omfatta olagligt fiske, överträdelser mot lagar och förordningar.

➤ Privata vatten

- Ansvaret för övervakningen av ett enskilt eller samfällt vattenområde ligger på vattenområdets ägare.
- Övervakningen är i första hand inriktad på olovligt fiske.
- Skall även omfatta eventuellt olagligt fiske.
- Olovligt fiske på privata vatten kan inte övervakas av LR, polisen eller gränsbevakningen.

❖ Vem ska och vem kan övervaka privata vatten

- I enlighet med 75 §, 1 mom. i LL om fiske.

- Vattenområdets ägare.

- Vattenområdets arrendator om området är utarrenderat.

- Innehavare av fiskerätt.

- I enlighet med 76 §, 1 mom. i LL om fiske kan även följande fungera som övervakare.
 - Av vattenområdets ägare, arrendator eller fiskerättsinnehavare tillsatt fiskevakt eller husfolk.
 - Delägare i samfällt vatten.
 - Av fiskelag (-samfällighet), fiskevårds-sammanslutning eller av kommun anställd fiskevakt.

Vid övervakning skall man

- sträva till att vara minst två,
- uppträda sakligt,
- identifiera sig, vem man är och på vilka grunder man övervakar fisket i området,
- försöka reda ut vem den fiskande personen är och var han bor,
- undvika att på något sätt skada utrustning eller fångst,
- om man påträffar överträdelser, informera om vilka regler som gäller i området samt ev. avbryta fisket och avhysa utövaren.
- om fiskekort eller annat tillstånd saknas, informera att fisket måste upphöra tills ev. tillstånd införskaffats.
- **Dokumentera händelsen (helst både i skrift och bild).**

❖ Vilka rättigheter har man som övervakare?

- Då någon ertappas på bar gärning med fiske i vatten vari han inte äger rätt att idka av honom bedrivet fiske är vattenägaren, arrendatorn eller fiskerättsinnehavaren berättigad att omhänderta:
 - båt eller därmed jämförligt fortkomstmedel,
 - vid fisket använda redskap,
 - vid fisket erhållen fångst.
- Rätten gäller även att:
 - avlägsna fångstredskap ur vattnet som ej tillhör någon till fiske berättigad.

- Rätten att omhänderta båt, redskap och fångst samt avlägsna redskap gäller även de personer som anges i 76 §, 1 mom.
- Samma regler gäller när delägare i gemensamt vatten eller arrendator av fiskerätt uppenbarligen överskrider sin fiskerätt eller vid fisket använder sig av förbjudet redskap eller fångstsätt eller bryter mot fredningsbeslut.
- Vid omhändertagande av gods är det ännu viktigare med bra dokumentation, det behövs längre fram i processen.

❖ Om man vid övervakning omhändertar gods

- Tidigare kunde vattenområdets ägare, arrendator eller fiskerättsinnehavaren som omhändertagit gods, i de fall överträdelsen inte krävde att godset skulle tillfalla staten, och i de fall man inte ville väcka åtal behålla godset intill dess den vars gods omhändertagits styrkt sin identitet och erlagt en i enlighet med rikslagstiftning fastställd lösen.
- Om lösen inte erlagts inom en månad efter att omhändertagaren anmält saken hos vederbörande polismyndighet skulle godset enligt lagen tillfalla omhändertagaren.
- *Men, till följd av ändringar i rikslagen fungerar detta inte längre.*

❖ Vad återstår att göra?

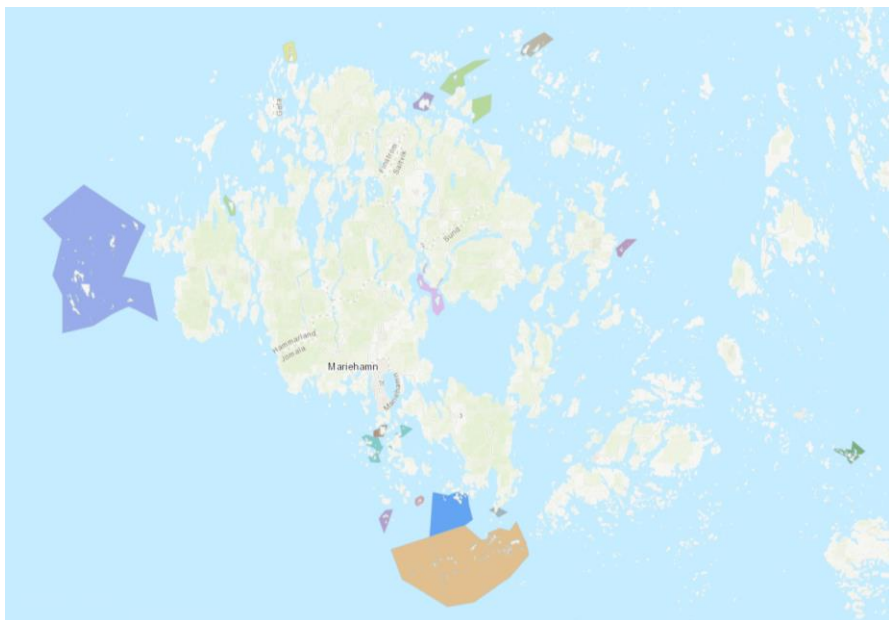
- Om man vid fiskeöverträdelser väljer att omhänderta gods skall godset snarast möjligt överlämnas till polisen tillsammans med polisanmälan där man begär att åtal skall väckas.
- Sådan anmälan kan göras av:
 - enskild vattenägare,
 - fiskelag eller samfällighet under ordnad förvaltning,
 - av delägare i samfällt vatten utan ordnad förvaltning, förutsatt att samtliga delägare är med.
- **Observera! Bevisbördan ligger på anmälaren.**

Så här stadgas det i strafflagen

28 kap. 10 § [\(24.8.1990/769\)](#) Olovlig fångst

- Den som olovligen jagar på någon annans jaktområde eller fiskar eller annars bedriver fångst i en annans fiskevatten eller överskrider sin på lag, tillstånd, avtal eller beslut grundade jakt- eller fiskerätt, skall för *olovlig fångst* dömas till böter.
- För olovlig fångst döms också den som med uppsåt olovligen fångar eller dödar icke-fredade djur på ett sådant område där han eller hon inte har rätt eller tillstånd därtill. [\(14.6.2002/515\)](#).

UPPDATERAD INFORMATION OM FISKE

Landskapets fiskeområden med info
(ej andelar i samfällida)

www.fastighetsverket.ax/jakt-fiske

LANDSKAPETS
Fastighetsverk

Landskapets fiskekortsområde
Kastelholm

KASTELHOLM

Området ingår i **Landskapet Ålands fiskekortsområden** var du kan idka fiske genom att lösa fiskekort.

Kortet gäller på samtliga områden som ingår i Ålands landskapsregerings fiskekortsområden.

Som besökare kan du välja mellan endagskort, tvådagarskort eller sjudagarskort. Kortet berättigar till fiske med handredskap (spinnspö, pilk och metspö). Trollfiske är inte tillåtet.

REGELVERK:

Av Kastelholms fiskekortsområde utgör **Tingön med kringliggande vatten** ett naturreservat där följande regelverk gäller:

Fritidsfiske är förbjudet under tiden 15.4 – 15.6.

Inom området är det förbjudet att: tälta, göra upp eld, utom på anvisad plats, vid landstigning medföra okopplad hund, borttaga eller skada träd och växter, ta sand, grus, jord eller mineral eller på annat sätt skada markytan eller havsbotten, döda, fånga, ofreda djur, skada eller ta bon, ägg, ungar eller rom, kvarlämna, gräva ner eller sänka skräp eller annat avfall, utom på anvisad plats, varaktigt upplägga, förtöja, eller ankra farkost, färdas med snöskoter eller annat fordon över land, bedriva annan verksamhet som inverkar oförmånligt på områdets landskapsbild samt växt och djurliv.

Inom övriga Kastelholms fiskekortsområde är fritidsfiske tillåtet hela året.

På Kastelholms fiskekortsområde gäller [det allmänna regelverket om fiske](#) som ingår i den åländska fiskerilagstiftningen.

Under tiden från och med den 15 april till och med den 15 juni är det förbjudet att idka spinnfiske eller annat fiske med drag från stranden.

Det lagstadgade minimimåttet för de olika fiskarterna är: lax 60 cm, havsöring 50, gädda 55 cm, gös 37 cm, braxen 42 och sik 35 cm. Längden mäts från käkspetsen till yttersta ändan av stjärtfenan.

Gösen är genom ett landskapsstyrelsebeslut fredad för fångst under perioden 1.6 – 25.6.

Fisket skall inte bedrivas otillbörligt nära annans redskap eller annans bebodda strand, badplats eller brygga att det förorsakar olägenhet.

REKOMMENDATIONER:

Genom att visa hänsyn mot naturen och andra människor ökar den gemensamma trivseln och fisketuren får sitt rätta värde

Färdas varsamt i närheten av fågelkullar. Blir en fågelkull skingrad är ungarna hjälplöst byte för bl. a. trutar.

Kom ihåg att ta med dig dina sopor.

På många ställen finns det s.k. kummel och skjutskärör. En del av dessa har fortfarande en funktion och i övrigt utgör de minnesmärken från gångna tider och skall aktas.

ÖVERVAKNING:

Fisket i området övervakas av Landskapets Fastighetsverks personal, tillsyningspersoner och andra övervakande myndigheter. Vid förfrågan skall fiskekort uppvisas för dessa. Dessa har även rätt att avlägsna olovliga fångstredskap samt omhänderta olovligen erhållen fångst.

Pris:

Dagkort: 5 €

Tvådagarskort: 10 €

Veckokort: 20 €

DISKUSSION

VATTENÄGARFÖRENING

TILLSYN

NYA SAMARBETEN MELLAN VATTENÄGARE

LAGSTIFTNING

MINIMIMÅTT

OSV